

Rijk en regio werken groeisprong Brainport uit

Two-pager MIRT onderzoek Verstedelijking en Bereikbaarheid 2030-2040

De Brainport regio is gegroeid

De Brainport regio is de afgelopen jaren economisch enorm gegroeid, wat heeft geresulteerd in een groeiend aantal arbeidsplaatsen en toenemende vraag naar woningen. Deze groei betekent ook een toenemende druk op het woon-en leefklimaat en de bereikbaarheid. Om gezamenlijk tot een beeld te komen over de aard en omvang van de verstedelijkings- en bereikbaarheidsopgave besloten het Rijk, de provincie Noord-Brabant en de gemeente Eindhoven eind 2019 tot het starten van een MIRT-onderzoek. Het gebied is met zijn hightechsector van wereldklasse van groot belang voor het innovatie- en verdienvermogen van Nederland. Om ervoor te zorgen dat de regio zijn verdienvermogen en vooraanstaande internationale positie ook in de toekomst vasthoudt, dient het vestigingsklimaat verder versterkt te worden.

...en zal verder groeien

Onderzocht is hoe de regio zich richting 2040 kan ontwikkelen. In de Woondeal Stedelijk Gebied Eindhoven is de ambitie afgesproken om tienduizenden (tot 62.000) woningen te bouwen. Daarbij wordt een potentiële groei van arbeidsplaatsen (tot 72.000) verwacht. Deze woningen en werkplekken zullen vooral in bestaand stedelijk gebied gerealiseerd worden. Bij deze stedelijke ontwikkeling, hoort een veilig, slim, robuust, duurzaam en toekomstvast mobiliteitssysteem. Dat is ook het belangrijkste inzicht van het MIRT-onderzoek: het één kan niet zonder het ander, verstedelijking en bereikbaarheid zijn wederzijds afhankelijk. Rijk en regio onderschrijven dat zij gezamenlijk met elkaar zullen werken aan deze ontwikkelopgave en hierbij zullen sturen dat de vraag zo slim, duurzaam en met efficiënt ruimtebeslag wordt geacommodeerd. Alle regiopartners (provincie, gemeenten, kennisinstellingen en bedrijven) staan eensgezind achter deze aanpak.

Afspraak Bestuurlijk Overleg MIRT 2020

De verdere ontwikkeling van de Brainport-regio tot een hoogstedelijk gebied waar mensen willen (blijven) wonen, werken en genieten, is een bijzonder complexe opgave, die stapsgewijs richting 2040 ingevuld zal worden. Dat vraagt om inzet van alle betrokken partners. Werken aan deze opgave is in lijn met de NOVI en de Brainport Nationale Actieagenda. Door in te zetten op binnenstedelijk verdichten en het creëren van nabijheid zullen in de toekomst meer verplaatsingen plaatsvinden via lopen, fietsen en het openbaar vervoer. Om te komen tot toekomstvaste oplossingen zullen partijen ook nadrukkelijk naar innovatieve oplossingen kijken, immers de innovatiekracht van de regio kan zo benut worden om ook vraagstukken in de regio op te lossen. Tijdens het BO MIRT op 25 november van dit jaar hebben het Rijk, de provincie Noord-Brabant en de gemeente Eindhoven (namens het Stedelijk Gebied Eindhoven) met elkaar afgesproken deze verstedelijkings- en bereikbaarheidsopgave samen met de regiogemeenten, het bedrijfsleven en de kennisinstellingen op te pakken en nader uit te werken. Alle partijen hebben de wil om aan de hand van die uitwerking de komende jaren, met elkaar afspraken te maken over uitvoering, fasering en bekostiging. Deze uitwerkingen zullen tijdens het BO MIRT van 2021 worden geagendeerd, om vervolgstappen te kunnen zetten ten aanzien van de invulling van de opgaven, meerjarige samenwerking en daarbij gezamenlijk te stellen prioriteiten en financiële afwegingen. Rijk, provincie en Eindhoven dragen daartoe ieder € 1 miljoen onderzoeksgeld bij. Voor de opgave rond de spoorknoop Eindhoven maakt het Rijk 15 mln. vrij voor de verbinding Eindhoven- Düsseldorf en reserveert 50 mln. voor het verbeteren van het spoor. Eindhoven en de provincie reserveren samen 40 miljoen voor de ontwikkeling van de regionale OV ontsluiting van het stationsgebied.

Verstedelijking en mobiliteit: welke keuzes zijn gemaakt en wat zal er gebeuren?

Uitgangspunt is om binnen de ring Eindhoven ca 21.000 woningen te bouwen (waarvan ruim 6000 rond station Eindhoven Centraal). Buiten de ring moeten ca 10.000 woningen verrijzen, net zoveel als in Helmond. In de overige gemeenten van het stedelijk gebied komen er naar verwachting in totaal ca 6000 woningen bij. Daarbij ontstaat nog behoefte aan een plek voor ca 15.000 extra woningen tot 2040. De plek voor deze woningen wordt later ingevuld. Daarbij bouwen we voort op wat nu al de kracht van de regio is: kernen en woon- en werkgebieden die elkaar aanvullen en de verbinding tussen stad en platteland versterken. Wel anders is dat er nu wordt ingezet op sterk binnenstedelijk verdichten met het toevoegen van gemengde woonmilieus: hoogstedelijke gebieden in Eindhoven-Veldhoven en Helmond en een metropolitaan milieu in het centrum van Eindhoven. Overeengekomen is dat de afspraken uit de Woondeal Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE) en de hoofdkeuzes voor verstedelijking, de komende tijd worden uitgewerkt in een Verstedelijkingsakkoord SGE.

Bij het uitwerken van de woningbouwplannen zal er volop aandacht zijn voor de klimaatopgave en het leefmilieu. Er komt daarnaast een verdiepende studie naar de concurrentiekracht van de economische toplocaties en campussen op lange termijn. Ook zal er worden gekeken hoe het centrum van Helmond en het centrale station Helmond toekomstvast kunnen worden ontwikkeld. Dit zal ook terugkomen in het Verstedelijkingsakkoord SGE.

Mobiliteitssysteem moet meegroeien met verstedelijking

Rijk en regio zetten gezamenlijk de schouders eronder om de Brainportregio ook in 2040 bereikbaar te houden. Daarbij wordt ingezet op een mobiliteitstransitie, deze zal het komend jaar nader uitgewerkt worden in een mobiliteitsstrategie en kent vier hoofdpunten:

1. Inzetten op de (e)fiets, lopen, intelligent verkeersmanagement, parkeerbeleid, smart logistics, deelmobiliteit en mobility as a service, gedragsverandering en afspraken met werkgevers en onderwijsinstellingen.
2. Meer en beter openbaar vervoer, zowel nationaal (spoor) als regionaal. Voor het spoor zal ProRail, starten met een integrale studie toekomstvaste spoorknoop Eindhoven. Hierbij worden de inzichten vanuit de woningbouwopgave betrokken. Daarnaast gaat de regio aan de slag met de verdere uitwerking van het regionaal (H)OV-systeem, het busstation Neckerspoel, en werken we aan nieuwe, ov-verbindingen o.a. via Eindhoven Centraal en de nieuwe woningbouw en werklocaties.
3. Uitwerking van voorstel voor het ontwikkelen van multimodale overstapplaatsen (hubs), om ketenreizen te faciliteren zodat reizigers kunnen overstappen van de auto op het OV en andere vormen van vervoer. Op de multimodale knoop Eindhoven Internationale Knoop XL, waar spoor (Eindhoven Centraal als draaischijf voor Zuid-Nederland), HOV incl. busstation Neckerspoel, en andere modaliteiten samenkomen, ligt een belangrijke sleutel tot succes voor de bereikbaarheid.

Daarnaast zal de woningbouw ontwikkeling in centrum van Helmond uitgewerkt worden met volop aandacht voor het station, het in beeld brengen van kansrijke spoormaatregelen en andere mobiliteitsmaatregelen.

4. Werken aan een robuust en toekomstvast systeem voor het wegenstructuur voor auto- en vrachtverkeer. We willen robuuste en samenhangende kansrijke oplossingen in beeld

brenge voor de systeemopgaven voor de snelwegen en het onderliggend weggennet, die zorgen voor een robuuste afwikkeling van auto- en vrachtverkeer op lokaal, regionaal en (inter)nationaal niveau. Uitgangspunt vormt afwikkeling van het verkeer over bestaande tracés. Het gaat hierbij om samenhangende oplossingen voor A2/N2/A67/A50 en de John F. Kennedylaan en het noordoostkwadrant van de Ring ('stadsautoweg Eindhoven') en de Zuidelijke ontsluiting Helmond.

In de tussentijd

Dit zijn de verstedelijking- en mobiliteitskeuzes die we nu maken, die ook nog nadere uitwerking vragen. Voor sommige opgaven weten we al meer en kunnen we al eerste stappen zetten en maatregelen treffen. Terwijl dit wordt uitgewerkt, gaan eerder gemaakte afspraken door en worden deze ten uitvoer gebracht. Er is een maatregelenpakket De Run, er wordt een voorstel voor korte termijn maatregelen op de A2/N2 opgesteld, er wordt op de middellange termijn gewerkt aan bundelroutes, de internationale verbinding Eindhoven-Düsseldorf rijdt in 2025, er wordt in de Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant gewerkt aan verbetering van het regionale fiets- en OV-netwerk en SmartwayZ.NL zet vol in op deelopgaven in Zuid-Nederland zoals de N279 en slimme mobiliteit.

Ministerie van Binnenlandse Zaken

Mevr. K. Ollongren

Minister Binnenlandse Zaken

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Mevr. C. van Nieuwenhuizen

Minister van Infrastructuur en Waterstaat

Mevr. S. van Veldhoven

Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat

Provincie Noord-Brabant

Dhr. C. van der Maat

Gedeputeerde Mobiliteit

Gemeente Eindhoven

Mevr. M. List – De Roos

Wethouder Bereikbaarheid en Mobiliteit